

Sygn. akt II AKz 376/12

POSTANOWIENIE

Dnia 14 grudnia 2012 r.

Sąd Apelacyjny w Białymstoku, w II Wydziale Karnym w składzie:

Przewodniczący	:SSA Jacek Dunikowski
Sędziowie	:SSA Andrzej Ulitko SSA Leszek Kulik (spr.)
Protokolant	:Monika Wojno

przy udziale Prokuratora Prokuratury Apelacyjnej w Białymstoku - Małgorzaty Gasińskiej-Werpachowskiej

po rozpoznaniu w sprawie P. K. i innych oskarżonych z art. 55 ust. 3 ustawy z dnia 29.07.2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii i inne

zażalenia wniesionego przez obrońcę oskarżonych : R. G., M. C. i W. O. adw. K. M.

na postanowienie Sądu Okręgowego w Białymstoku z dnia 16 listopada 2012 r. (sygn. akt III K 162/10)

w przedmiocie nałożenia kary pieniężnej

na podstawie art. 437 § 1 k.p.k.

postanawia:

zaskarżone postanowienie utrzymać w mocy.

Uzasadnienie:

Sąd Okręgowy w Białymstoku postanowieniem z dnia 16 listopada 2012 r. na mocy art. 285 § 1 i §1a k.p.k. ukarał obrońcę oskarżonych : R. G., M. C. i W. O. adw. K. M. karą pieniężną w wysokości 5000 złotych za nieusprawiedliwione niestawiennictwo na rozprawie w dniu 14 listopada 2012 r.

Powyższe orzeczenie zaskarżył obrońca adw. K. M., który zaskarżając postanowienie w całości, zarzucił mu naruszenie przepisów postępowania karnego, które miało wpływ na treść postanowienia poprzez przyjęcie, iż jego niestawiennictwo na rozprawie w dniu 14.11.20-12 r. miało charakter nieusprawiedliwiony.

Wskazując na powyższą postawę skarżący wniósł o:

- o uchylenie kary pieniężnej nałożonej na obrońcę zaskarżonym postanowieniem albowiem niestawiennictwo było usprawiedliwione;

- zmianę zaskarżonego postanowienia w całości i uchylenie kary pieniężnej nałożonej na obrońcę zaskarżonym postanowieniem, ewentualnie o uchylenie zaskarżonego postanowienia w całości i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania przez Sąd I instancji.

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje:

Zażalenie obrońcy jest bezzasadne i nie zasługuje na uwzględnienie.

Kary porządkowe mają na celu zabezpieczenie prawidłowego toku procesu przez wymuszenie spełnienia określonych obowiązków procesowych. Stanowią reakcję na nieposłuszeństwo wobec organu procesowego. Formą kary porządkowej jest kara pieniężna. W myśl art. 285 § 1 k.p.k. może ona być stosowana wobec świadka, biegłego, tłumacza lub specjalisty za nieusprawiedliwione niestawiennictwo na wezwanie organu prowadzącego postępowanie karne lub za samowolne wydalenie się z miejsca czynności przed jej zakończeniem.

Zgodnie z dyspozycją art. 285 § 1a k.p.k. § 1a, powołany przepis stosuje się odpowiednio do obrońcy lub pełnomocnika, w wypadkach szczególnych ze względu na ich wpływ na przebieg czynności.

Warunkiem wymierzenia tej kary jest prawidłowe doręczenie wezwania i nie usprawiedliwienie swej absencji. Karę pieniężną można ukarać do wysokości 10.000 zł.

Jak wynika z akt sprawy mimo prawidłowego zawiadomienia, obrońca oskarżonych : R. G., M. C. i W. O. adw. K. M. nie stawiał się na rozprawę w dniu 14 listopada 2012 r. przed Sądem Okręgowym w Białymstoku, kiedy to przewidziane było przesłuchanie świadków w drodze telekonferencji za pośrednictwem Sądu Okręgowego w K.. Niestawiennictwo obrońcy spowodowało konieczność odstąpienia od przeprowadzenia tychże czynności, albowiem obecność obrońcy na rozprawie z przyczyn wskazanych w art. 80 k.p.k., była obowiązkowa. Spowodowało to nie tylko dodatkowe koszty postępowania i zwłokę w rozpoznaniu sprawy, ale również utrudniło przeprowadzenie dowodu z przesłuchania świadków, którzy zaplanowali wcześniej wyjazd za granicę, co obligowało sąd do dostosowania kolejnego terminu przesłuchania do terminu ich powrotu do kraju.

Nieobecność obrońcy miała zatem istotny, a jednocześnie negatywny wpływ na przebieg czynności przed Sądem Okręgowym w Białymstoku w rozumieniu art. 285 §1a k.p.k.

Nie można też uznać, aby obrońca w sposób dostateczny usprawiedliwił swoją nieobecność na rozprawie.

W piśmie procesowym z dnia 12 listopada 2012 r. skierowanym do sądu złożył wniosek o prowadzenie rozprawy pod jego nieobecność co z przyczyn wskazanych w art. 80 k.p.k. było niemożliwe, o czym też został powiadomiony w rozmowie telefonicznej przeprowadzonej z pracownikiem sekretariatu (k. 3404 – 3405). Zobowiązał się wówczas do ustanowienia substytutu z czego również nie wywiązał się, albowiem na rozprawie w dniu 14 listopada 2012 r. żaden z obecnych na sali rozpraw obrońców nie dysponował upoważnieniem do zastępowania adw. K. M.. W piśmie skierowanym do sądu przed rozprawą, nie wskazywał również jakichkolwiek przeszkód, które uniemożliwiają jego osobisty udział w rozprawie. Jako usprawiedliwienia jego nieobecności nie można też potraktować dołączonego przez niego do zażalenia zawiadomienia z Prokuratury Apelacyjnej w W. z dnia 31.10.2012 r. skierowanego do R. G. o spisaniu protokołu końcowego zaznajomienia się z materiałami prowadzonego śledztwa, które wskazuje kilka możliwych terminów na dokonanie tej czynności, w tym m.in. w dniach 12 i 13 listopada 2012 r. (k. 3474). W tym stanie rzeczy nie można przyjąć, że jego osobisty udział tej czynności był obowiązkowy w dniu 14 listopada 2012 r. i uniemożliwił tym samym jego udział w rozprawie, zwłaszcza, że nie sygnalizował on takiej przeszkody przed rozprawą, zaś powołane pismo zostało mu przesłane jedynie do wiadomości.

W uzasadnieniu zażalenia obrońca powołuje się również na udzieloną w dniu 25.04.2012 r. substytucję innemu adwokatowi z prawem udzielenia dalszej substytucji, jednak podniesiona okoliczność nie może również stanowić dostatecznego usprawiedliwienia w sytuacji, gdy nie powiadomił substytutu o konieczności udziału w rozprawie w jego zastępstwie i w konsekwencji lekceważąc swój obowiązek, spowodował konieczność odroczenia rozprawy.

Na poparcie tego stanowiska wystarczy chociażby powołać postanowienie Sądu Apelacyjnego w Krakowie z dnia 2.09.2009 r., II AKz. 392/09, KZS 2009/10/43, który wyraził następujący pogląd : „Skoro adwokat WJ nie upewnił się, czy wybrany przezeń do zastępstwa adwokat otrzymał zlecenie, choć mógł i powinien był się o tym upewnić, a doszło do odroczenia rozprawy apelacyjnej jedynie z powodu niestawiennictwa adwokata WJ, to słusznie go ukarano”.

Z akt sprawy wynika, że adw. K. M. udzielił substytucji adw. M. G., który w dniu 23.04.2012 r. (k. 2923) tylko warunkowo został dopuszczony do udziału w sprawie w charakterze obrońcy oskarżonych : R. G., M. C. i W. O. i nie uczestniczył w rozprawie w dniu 14 listopada 2012 r. (k.. 2949, 3428). Brak jest przy tym jakichkolwiek dowodów wskazujących na to, że zlecona została mu również obrona tychże oskarżonych jako substytuta w dniu 14 listopada 2012 r. pod nieobecność obrońcy adw. K. M., który winien go o tym powiadomić.

Fakt ten znajduje również potwierdzenie w piśmie procesowym obrońcy z dnia 16.11.2012 r., gdzie przyznaje on, iż istotnie nie podjął czynności związanych z prawidłowym ustanowieniem substytuta (k. 3447).

Takim zachowaniem niewątpliwie godził w powagę sądu oraz dobro toczącego się postępowania co wskazuje, że decyzja sądu o jego ukaraniu była zasadna.

W ocenie Sądu Apelacyjnego, nałożona kara pieniężna w wysokości 5000 zł jest adekwatna do negatywnego skutku jaki wywołała nieobecność obrońcy na rozprawie sądowej oraz do jego sytuacji materialnej. Nie można też uznać, że jej wymiar jest rażąco surowy również i z tego powodu, że sąd odstąpił jednocześnie od obciążenia obrońcy dodatkowymi kosztami z tego tytułu na podstawie art. 289 § 1 k.p.k.

Mając powyższe na względzie orzeczono jak na wstępie.

(...)(...)